

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 776 Din 30.10.2019

Dosar nr: 822/2018

Petiția nr: 7779/20.12.2018

Petentă: Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Mikó Imre

Reclamat:

Obiect: afirmații și comentarii discriminatorii la adresa primarului Antal Árpád și a minorității maghiare din România

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentei

1. Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Mikó Imre, Sfântu – Gheorghe, str. Presei, nr.4, Biroul HUB nr. 22

Numele și domiciliul procedural al reclamatului

2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta sesizează CNCD cu privire la afirmațiile reclamatului rostite în emisiunea “Jocuri de Putere” de la Realitatea TV, difuzată în data de 13.03.2018 „*Păi să fluture pe lângă panglici atunci, ca să citez din fostul premier, domnul Tudose. Domne, dacă sunt niște panglici, să ajungi să fluri pe lângă ele, dragul meu Arpad... Acum când vorbele zboară în vânt poate să fluture și domnul Arpad pe lângă panglici*”.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților pentru data de **12.02.2019**.

5. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta sesizează CNCD cu privire la afirmațiile reclamatului rostite în emisiunea “Jocuri de

Putere” de la Realitatea TV, difuzată în data de 13.03.2018 „Păi să fluture pe lângă panglici atunci, ca să citez din fostul premier, domnul Tudose. Domne, dacă sunt niște panglici, să ajungi să fluri pe lângă ele, dragul meu Arpad... Acum când vorbele zboară în vânt poate să fluture și domnul Arpad pe lângă panglici”.

7. Petenta susține că acest comportament, manifestat în public, nu poate fi calificat altfel decât ca unul al cărui scop imediat este incitarea publicului la ură și/sau la discriminare împotriva domnului Antal Árpád și împotriva cetățenilor români aparținând minorității maghiare. .

Sușinerile reclamatului:

8. Reclamatul nu a comunicat un punct de vedere.

V. Motivele de fapt și de drept

9. **În fapt**, Colegiul director reține afirmații și comentarii discriminatorii la adresa primarului municipiului Sf. Gheorghe Antal Árpád.

10. **În drept**, în soluționarea prezentei sesizări, apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la declarațiile părții reclamante. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.

Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile** deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a cetățenilor români aparținând minorității maghiare din România.

11. Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup etnic, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios,
- or, un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup etnic – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

12. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

13. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, având în vedere conținutul mesajului părții reclamante, întrucât a creat o atmosferă ostilă, degradantă umilitoare la adresa cetățenilor români aparținând minorității maghiare, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, care prevede următoarele:

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

Având în vedere considerentele de mai sus, Colegiul director reține faptul că afirmațiile părții reclamante constituie discriminare potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel

săvârșirea unei fapte de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Faptele sesizate împotriva reclamatului Oreste Teodorescu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată,
2. Sancționarea reclamatului cu avertisment, potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare
- 3.O copie a hotărârii se va comunica părților

II. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA

Data redactării: 31.10.2019

Redactat și motivat: Asztalos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.